

Lærervejledning

Teknologianalyse af sociale medier - mellemtrinnet

Undersøg feeds, anbefalinger, designvalg og digital handlekraft med fiktive profiler.

Om forløbet:	Teknologianalyse af sociale medier - hvem styrer feedet?
Fag og klassetrin:	Teknologiforståelse på mellemtrinnet, 4.-6. klasse. Forløbet kan også kobles til dansk, billedkunst og klassens trivselsarbejde.
Varighed:	4 lektioner a 45 minutter. Kan samles som 2 dobbeltlektioner.
Kort om forløbet:	Eleverne arbejder undersøgende med, hvorfor et feed ser ud, som det gør. De bruger fiktive profiler, opslag og enkle sorteringsregler til at forstå anbefalinger, designvalg og egne handlemuligheder - uden at de skal logge ind på rigtige sociale medier.

1. Formål og læringsmål

Overordnet formål

Eleverne skal opdage, at sociale medier ikke bare viser indhold tilfældigt. De skal undersøge, hvordan feeds, anbefalinger og designvalg kan påvirke, hvad vi ser, hvad vi klikker på, og hvor længe vi bliver hængende. Forløbet skal give eleverne et sprog for teknologien og styrke deres digitale handlekraft.

Læringsmål

- Jeg kan forklare, hvad et feed og en anbefaling er med mine egne ord.
- Jeg kan undersøge, hvorfor en fiktiv profil får bestemte opslag vist.
- Jeg kan finde designvalg, der prøver at få brugeren til at klikke, like eller blive længere.
- Jeg kan diskutere, hvornår teknologi hjælper, og hvornår den kan påvirke os på en uheldig måde.
- Jeg kan foreslå gode digitale valg, der giver mere handlekraft i hverdagen.

Tegn på læring

- Eleven kan bruge ord som feed, anbefaling, profil, data, designvalg og algoritme i en samtale.
- Eleven kan begrunde sin sortering af opslag: "Profilen ser dette, fordi ...".
- Eleven kan pege på konkrete designgreb som notifikationer, likes, autoplay, farver, streaks eller "se mere".
- Eleven kan give mindst to råd til en fiktiv profil om bedre digital handlekraft.

2. Forløbets opbygning

Lektion	Aktivitet	Materialer og ressourcer	Differentiering
1	Kickoff: Hvad er et feed? Eleverne ser intro-billedet og taler om, hvad sociale medier prøver at få os til. Klassen laver en fælles ordbank. Grupperne vælger en fiktiv profil.	Intro-billede Ordbank på tavle Profilkort A-C Post-its	Støtte: brug billedkort og samtalestartere. Udfordring: lad eleverne formulere egne hypoteser om, hvordan et feed sorteres.
2	Byg et feed til profilen Grupperne får opslag/feedkort og skal lægge dem i rækkefølge. De skriver forklaringer: "Dette kommer først, fordi ...".	Feedkort Sorteringsark Blyanter/farver	Støtte: færre kort og faste valgmuligheder. Udfordring: lav 3 sorteringsregler, fx interesse, popularitet og tid.
3	Designvalg der holder fast Eleverne undersøger, hvilke knapper, farver, belønninger og beskeder der prøver at få brugeren til at reagere. De redesigner et opslag, så det bliver mere roligt og hjælpsomt.	Designvalgskort Redesign-ark Evt. Canva/Slides	Støtte: find 2 designgreb sammen med en makker. Udfordring: sammenlign et hjælpsomt design og et manipulerende design.
4	Digital handlekraft og mini-pitch Grupperne laver "3 gode råd" til deres profil og præsenterer deres analyse: Hvad ser profilen? Hvorfor? Hvad bør profilen gøre?	Pitch-ark Exit ticket Evt. Padlet til fælles råd	Støtte: brug sætningstartere. Udfordring: lav et ekstra råd til platformen: Hvad burde appen ændre?

3. Differentiering og inklusion

Alle elever kan deltage, fordi forløbet bygger på fiktive profiler og konkrete kort. Eleverne behøver ikke selv have sociale medier eller dele private erfaringer.

- Brug faste roller i grupperne: kortlæser, sorteringschef, skriver, oplægsholder.
- Giv elever med behov for støtte færre feedkort, tydelige sætningstartere og mulighed for at tegne deres forklaring.
- Lad stærke elever lave egne algoritmeregler, diskutere fairness eller foreslå ændringer til platformens design.
- Skab tryghed ved at tale om "en fiktiv profil" i stedet for elevernes egne konti og vaner.
- Brug makkerdialog før fælles opsamling, så flere elever får tid til at formulere tanker.

4. Teknologi og digitale værktøjer

- Forløbet kræver ikke login på sociale medier. Det er en pointe, at eleverne kan analysere teknologien med fiktive profiler.
- Evt. digitale værktøjer: Padlet til fælles ordbank, Google Slides/Canva til redesign, Skoletube til elevproduktion.
- Centrale teknologibegreber: feed, anbefaling, algoritme, data, profil, designvalg, nudging og digital handlekraft.
- Vigtigt princip: Vi undersøger design og påvirkning - vi vurderer ikke hinandens private medievaner.

5. Evaluering og feedback

- Formativ evaluering: Læreren lytter til gruppens begrundelser under feed-sorteringen og stiller spørgsmål: "Hvorfor tror I, netop dette opslag kommer først?"
- Peer feedback: Grupperne giver hinanden "to stjerner og et ønske" på deres feedanalyse eller redesign.
- Summativ evaluering: Eleverne præsenterer deres fiktive profil, feed, designfund og 3 råd til digital handlekraft.
- Elevevaluering: Exit ticket: "En ting jeg har opdaget om sociale medier ..." og "Et godt digitalt valg kan være ...".

Bilag: Kopiark til elever

Print de næste sider til grupperne. En gruppe skal bruge: 1 profilkort, 1 sorteringsark, 1 designark og 1 pitch/exit-ark. Feedkortene kan klippes ud og blandes.

Kopiark 1: Profilkort

Profil	Hvad ved platformen måske?
Profil A: Sport og venner	Kan godt lide fodbold, sjove videoer og beskeder fra venner. Stopper ofte ved videoer med mange likes.
Profil B: Kreativ og nysgerrig	Kan godt lide tegning, DIY, musik og nye ideer. Klikker på opslag, der lover "sådan gør du".
Profil C: Gaming og challenges	Kan godt lide spil, konkurrencer og korte videoer. Reagerer hurtigt på notifikationer og streaks.

Kopiark 2: Feedkort til udklip

Feedkort	Hvorfor kan det blive vist?	Type
Video: "3 tricks til bedre skud"	Mange likes	Sport
Annonce: nye høretelefoner	Har klikket på musik før	Reklame
Challenge: "Kan du klare den?"	Venner deltager	Gaming/challenge
DIY: lav en mini-lampe	Passer til interesse	Kreativ
Besked: "Du har ikke åbnet appen i dag"	Notifikation	Fastholdelse
Kort video med sjov lyd	Mange ser den færdig	Underholdning
Opslag fra ven	Tæt relation	Venner
"Se mere"-video i 4 dele	Får brugeren til at blive	Fastholdelse

Kopiark 3: Sorteringsark - byg profilens feed

Plads	Hvilket feedkort?	Hvorfor kommer det her?
1		Fordi ...
2		Fordi ...
3		Fordi ...
4		Fordi ...
5		Fordi ...

Vores 3 sorteringsregler:

Regel 1: _____

Regel 2: _____

Regel 3: _____

Kopiark 4: Design-detektiv

Designvalg	Hvad kan det gøre ved brugeren?
Likes og hjerter	Får os til at føle, at noget er populært
Autoplay	Næste video starter uden at vi vælger
Notifikationer	Får os tilbage i appen
Streaks og belønninger	Gør det svært at springe en dag over
Farver og store knapper	Gør det nemt at klikke hurtigt

Find 3 designvalg i jeres feed og skriv, hvad de prøver at få profilen til at gøre:

Designvalg	Det prøver at få profilen til at ...

Kopiark 5: Digital handlekraft - pitch

Gør jer klar til at præsentere for klassen. I skal fortælle:

- Hvilken fiktiv profil arbejdede I med?
- Hvilke opslag kom øverst i feedet - og hvorfor?
- Hvilke designvalg fandt I?
- Hvilke 3 gode råd vil I give profilen?

Vores 3 gode råd	Hvorfor er det et godt råd?
1.	
2.	
3.	

Exit ticket

Jeg har opdaget, at sociale medier ...	Et godt digitalt valg kan være ...